

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä; osakeyhtiölain ja osuuskuntalain muuttaminen

1. Lausuntonne yleisesti esityksestä.

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoja osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen, jäljempänä "**OYL**") ja osuuskuntalain tarkistamistyöryhmän mietinnöstä. Kiitämme mahdollisuudesta lausua työryhmämietinnöstä.

Pidämme hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksen tavoitteita keventää yritysten hallinnollista taakkaa, parantaa yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä sujuvoittaa osakeyhtiön ja osuuskunnan rekisteristä poistamista ja purkamismenettelyä sekä oman pääoman menettämistä koskevaa sääntelyä hyvinä ja tarkistamistyöryhmän ehdotuksia suurilta osin perusteltuina ja kannatettavina. Huomioimme lisäksi, että ehdotuksiin sisältyy jonkin verran myös teknisluonteisia ja terminologisia muutoksia, joilla ei vaikuttaisi olevan vaikutusta voimassa olevaan oikeustilaan, ja toisaalta, että työryhmän tekemien ehdotusten ohella jatkovalmistelussa olisi suotavaa selvittää myös muita, jäljempänä tarkemmin mainittuja ehdotuksia.

Osakeyhtiölakiin ja osuuskuntalakiin ehdotetuista muutoksista käytetään jäljempänä lausunnossa myös lyhenteitä "**OYLE**" ja "**OKLE**".

2. Lausuntonne vaikutusten arvioinnista.

-

3. (OYLE 1:3 § ja OKLE 1:3 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi pääomaa ja sen pysyvyyttä koskevassa säännöksessä myös, että varoja voidaan käyttää vain osakeyhtiölaissa tai osuuskuntalaissa säädetyllä tavalla.

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Pidämme ehdotettua muutosta sinänsä johdonmukaisena ja nykyistä oikeustilaa vastaavana. Muutetun säännöksen perusteluissa voisi kuitenkin selvyiden vuoksi täsmentää, mitä varojen sallitulla "käytöllä" käytännössä tarkoitetaan. Nähdäksemme selvennyksen voisi toteuttaa ensisijaisesti viittaamalla OYL 13:1.3 ja OKL 16:1.3 mukaiseen liikeloudellisen perusteen vaatimukseen. Toisin sanoen osakeyhtiölain ja vastaavasti osuuskuntalain mukaan sallittua varojen käyttöä (OYL 13:1 ja OYL 13:6.4 sekä OKL 16:1 ja OKL 16:8.4 mukaisesti sallittujen varojenjakotapojen ohella) olisi liikeloudellisesti perusteltujen liiketoimien toteuttaminen, vaikka ne vähentäisivät yhtiön varoja tai lisäisivät sen velkoja. Lisäksi OYL 13:8 ja OKL 16:9 mukaisten lahjojen antaminen tai yhtiöjärjestyksessä määrätyn muun kuin voitontuottamistarkoituksen mukainen varojen käyttö olisi sallittua varojen käyttöä.

Joka tapauksessa varojen käytössä on huomioitava osakeyhtiölain ja osuuskuntalain yleiset periaatteet (erityisesti johdon huolellisuusvelvollisuus, yhdenvertaisuusperiaate sekä osakeyhtiön tai osuuskunnan toiminnan tarkoitus) sekä yhtiöjärjestys ja vastaavasti osuuskunnan säännöt (erityisesti OYL 13:9 ja OKL 13:10 mukaiset yhtiöjärjestyksen ja osuuskunnan sääntöjen määräykset).

4. **(OYLE 1:11 ja 12 §) Mietinnössä ehdotetaan säilytettäväksi muun kuin pörssiyhtiön sekä pörssiyhtiön lähipiiriä koskevat määritelmät. Mietinnössä ehdotetaan poistettavaksi laista informatiiviset säännökset siitä, missä tilanteissa määritelmiä on käytettävä, sekä selkeytettäväksi pörssiyhtiön lähipiirin määritelmää monin eri tavoin. Ehdotukset eivät liity osuuskuntia koskevaan kansalliseen lähipiirin määritelmään.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta. Kannatamme lisäksi pörssiyhtiön lähipiirimääritelmään läheisessä kytköksessä olevia ehdotettuja OYLE 5:14 a §:n, 6:4 §:n, ja 6:4a §:n mukaisia muutoksia jäljempänä esitetyin varaumin.

Muutokset selventävät nähdäksemme erityisesti pörssiyhtiön hallituksen jäsenen esteellisyyttä perustellusti siten, että esteellisyydestä määrättäisiin yhdessä pykälässä sekä pörssiyhtiöiden että muiden osakeyhtiöiden osalta (OYL 6:4 §), ja samalla selvennettäisiin nykyisen OYL 6:4 §:n toisen virkkeen soveltuvan myös pörssiyhtiön hallituksen jäsenen esteellisyyteen (asia, jossa hallituksen jäsenelle odotettavissa olennaista yhtiön edun kanssa ristiriidassa olevaa etua).

Käytännössä IAS 24 -lähipiirimääritelmän tulkinnassa on kuitenkin ilmennyt jonkin verran epäselvyyttä mm. OYL 5:14a osakkeenomistajaesteellisyyden osalta. Kirjanpitolautakunnan lausunnon KILA 1829/2008 ja HE 305/2018 s. 165 mukaan lähtökohtana huomattavan vaikutusvallan määrittymiselle on 20–50 prosentin ääniosuus, mutta tulkinnanvaraista on, missä tilanteissa esimerkiksi 20% omistusrajan alittavalla osakkeenomistajalla on muutoin lähipiirisuhteen muodostava huomattava vaikutusvalta pörssiyhtiön taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa (esimerkiksi jos osakkeenomistajalla on lähelle 20 prosenttia yltävän omistuksen lisäksi yksi tai useampi edustaja pörssiyhtiön hallituksessa).

Tällöin lähtökohtaisesti binääriseen arviointiin perustuvan sääntelyn (osakkeenomistaja joko on tai ei ole esteellinen) perusteella voi rajatapauksissa olla vaikeaa päätellä, mikä lopulta on IAS 24:n ja sitä kautta myös OYL:n mukainen tulkinta ja muodostuuko osakkeenomistajalle esteellisyyttä vai ei. Erityisesti osakkeenomistajaesteellisyyden osalta IAS 24:n tulkintaan kohdistuva epäselvyys on ongelmallista, koska epäselvissä tilanteissa yhtiökokouksen päätöksenteko altistuu mahdolliselle moitekanteelele asiassa, joka edellyttää käytännössä kansainvälisten tilinpäätösstandardien tulkinnan tuntemusta. Osaltaan lähipiirimääritelmä voi ratketa määrittämällä pörssiyhtiön lähipiiri johdonmukaisesti tilikaudesta toiseen (kuten mietinnössä on todettu OYLE 1:12 §:n perusteluissa), mutta pörssiyhtiön suorien ja välillisten omistussuhteiden muuttuessa edellisten tilikausien mukainen lähipiirimäärittelyä ei välttämättä voida soveltaa sellaisenaan tulevana tilikautena.

Kehotamme lisäksi harkitsemaan OYLE 1:12E muotoilua, jonka mukaan pörssiyhtiön johdon jäsen tai osakkeenomistaja on *osapuolena* päätettävään toimeen myös silloin

kun tämän kautta lähipiirisuhteessa yhtiön kanssa oleva on toimen osapuolena. Sanamuoto antaisi ymmärtää, että johdon jäsen tai osakkeenomistaja olisi itse aina osapuolena, vaikka OYLE 5:14a § ja 6:4 § puhuvat oikeammin oikeustoimesta, jonka osapuolena on "hän tai hänen kauttaan" lähipiirisuhteessa yhtiön kanssa oleva. Lisäksi ehdotetun OYLE 6:4a.1 mukaan hallituksen päätös olisi pätevä, jos sitä kannattaa riittävä enemmistö hallituksen jäsenistä, jotka eivät ole "osapuolena tai muutoin esteellisiä".

Vaikka kyse on lähinnä teknisestä muutoseikasta, kehoitamme harkitsemaan OYLE 1:12.2 §:n uudelleenmuotoilua tai harkitsemaan, onko momentti ylipäänsä enää tarpeellinen, huomioiden OYLE 5:14a §:n ja 6:4 – 4a §:ien ehdotetut päivitetty sanamuodot esteellisuuden ja siihen sovellettavan päätöksentekomenettelyn osalta.

Ehdotamme jatkovalmistelussa arvioitavaksi, onko OYL 1:12 lähipiirimääritelmän tai siihen liittyvien esteellisyytilanteiden täsmentämiselle edelleen mahdollisuuksia.

5. **(OYLE 2:4, 9:6 ja 10:7 § sekä OKLE 9:7 §) Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi osakeyhtiölain olettamasäännöksiä osakkeiden ja erityisten oikeuksien merkintähinnan kirjaamisesta kirjanpitoon. Ehdotetut säännökset vastaavat nimellisarvottoman pääomajärjestelmän mukaista, nykyisin pääsääntönä noudatettavaa käytäntöä. Vastaavaa muutosta ehdotetaan myös optio-oikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien nojalla annettavien maksullisten osakkeiden merkintähintojen kirjaamiseen. Ehdotukset eivät liity osuuskuntien osuuksien, osakkeiden ja erityisten oikeuksien merkintähinnan kirjaamiseen kirjanpitoon, mutta osuuskunnissa uudesta osuudesta ja osuuskunnan hallusta luovutettavasta omasta osuudesta maksettu merkintähinta merkittäisiin lähtökohtaisesti osuuspääoman korotukseksi.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettuja muutoksia. Nimellisarvottoman pääomajärjestelmän myötä merkintähinta on luontevaa kirjata sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Voidaan olettaa, että yhtiöt eivät useimmissa tapauksissa tietoisesti pyri kirjaamaan merkintähintaa sidottuun omaan pääomaan. Ehdotetut muutokset vastaavat siis todennäköisesti yhtiöiden valtaosan tarkoitusta annettaessa osakkeita, optio-oikeuksia tai osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia.

6. **(OYLE 2:6.3 ja 9:12.3 § sekä OKLE 2:6.3 ja 9:13.3 §) Mietinnössä ehdotetaan, että mainituissa säännöksissä tarkoitetuissa tilanteissa lähipiirisäännöksiä sovellettaisiin vain tilanteisiin, joissa omaisuutta ostetaan osakkeita tai osuuksia vastaan merkitsijältä itseltään tai tämän lähipiiriin kuulualta taholta.**

[x] Kannatan muutettuna

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta. Nähdäksemme on johdonmukaista, ettei nk. minuuttirahaa koskevaa sääntelyä sovelleta tilanteisiin, jossa yhtiö vilpittömässä mielessä hankkii vastiketta vastaan omaisuutta merkitsijältä riippumattomalta ulkopuoliselta taholta. Säännösten perusteluissa olisi syytä harkita nimenomaista kirjausta siitä, että apporttimenettelyä ei sovellettaisi myöskään siinä tilanteessa, että yhtiö on perustellusti vilpittömässä mielessä sen suhteen, että taho jolta omaisuus

hankitaan, ei kuulu merkitsijän lähipiiriin. Toki yhtiön johdon tulisi huolellisesti toimien pyrkiä selvittämään asia, mutta tähän ei välttämättä ole aina mahdollisuutta järjestelyn kiireellisyyden tai merkitsijän lähipiirisuhteiden monimutkaisuuden vuoksi. Jos kuitenkin merkitsijä ja taho, jolta omaisuutta hankitaan vakuuttavat, ettei heidän välillään ole lähipiirisuhdetta, ei yhtiön tai sen edustajien tulisi katsoa toimineen OYL:n vastaisesti, vaikka apporttimenettelyä ei olisi noudatettu.

Kiinnitämme huomiota siihen, että OYL 1:11 §:n lähipiirimääritelmä (jota käsittääksemme on tarkoitus soveltaa kaikissa tilanteissa merkitsijään riippumatta siitä, onko merkitsijä pörssiyhtiö) viittaa osakkeita antavan yhtiön lähipiiriin, vaikka ehdotuksen perusteluissa todetaankin, että merkitsijän lähipiiri määriteltäisiin 1 luvun 11 §:ssä. Tarkoituksena on ilmeisesti, että lähipiirimääritelmää sovellettaisiin siten, että "yhtiön" sijaan tarkasteltaisiin "merkitsijän" lähipiiriä OYLE 1:11 §:n mukaisesti. Asiaa olisi syytä selvittää säännöksen perusteluissa. Samoin jatkovalmistelussa olisi perusteltua selvittää, miten OYLE 1:11 lähipiirimääritelmää sovelletaan merkitsijänä olevaan luonnolliseen henkilöön.

7. **(OYLE 2:8.3, 9:14.3-4 ja 11:4.2-3 § sekä OKLE 2:8.3, 9:15.3-4 ja 11:4.2-3 §) Mietinnössä ehdotetaan osakkeiden maksun todentamisen edellytyksiä muutettavaksi siten, että vaatimuksia tilintarkastajan todistuksesta sovellettaisiin pakottavana vain julkisiin osakeyhtiöihin sekä pörssiosuuskuntiin. Tiettyjen yksityisten osakeyhtiöiden ja muiden osuuskuntien osalta osakkeiden maksun todentamisen edellytyksiä kevennettäisiin. Vastaavia muutoksia ehdotetaan myös osakeannissa annettujen osakkeiden maksamiseen sekä rahastokorotukseen liittyvistä selvityksistä.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta ja sääntelyn keventämistä.

8. **(OYLE 3 luku sekä OKLE 4 luku) Mietinnössä ehdotetaan säilytettäväksi säännös sallituista osakkeiden ja osuuksien vaihdannanrajoituksista. Uutta olisi, että sallituksi yhtiöjärjestyksen tai osuuskunnan sääntöjen määräykseksi voitaisiin lisätä etuosto-oikeutta koskeva lauseke. Tällaisen lausekkeen mukaan muu kuin yhteisön omistama osake on tarjottava ostettavaksi osakkeenomistajalle tai jäsenelle, yhteisölle tai muulle henkilölle ennen sen siirtämistä uudelle omistajalle.**

[x] Kannatan muutettuna

Perustelut

Kannatamme sinänsä ehdotettua muutosta etuostolausekkeen sallimisesta. Olemme lisäksi samaa mieltä työryhmän kanssa siitä, että vaihdannanrajoitusten tyyppipakkoperiaatteesta ei vaikuta olevan perusteita luopua. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että säännöksen sanamuotoa ja mahdollisia tulkinnanvaraisia tilanteita arvioitaisiin huolella jatkovalmistelussa.

Ehdotamme lisäksi jatkovalmistelussa harkittavaksi olisiko KKO:n oikeuskäytännön mukaisen nk. myrkkypillerilausekkeen selkeämpi sääntely osakeyhtiölaissa järkevällä tavalla toteutettavissa ao. lausekkeisiin kohdistuvan oikeusvarmuuden lisäämiseksi. Mikäli asiaa ei jatkossakaan säännellä OYL:ssä, ehdotamme joka tapauksessa, että

muutossäädöksen perusteluissa tuodaan esiin, että tarkoitus ei ole muuttaa vallitsevaa oikeustilaa myrkkypillerilausekkeiden osalta.

9. **(OYLE 5:21.2 § 4 kohta, 16:11.1 § 6 kohta, 17:11.1 § 6 kohta ja 17a:16.1 § 6 kohta sekä OKLE 5:23.2 § 4 kohta, 20:11.1 § 6 kohta ja 21:11.1 § 6 kohta sekä kaikkiin edellä mainittuihin pykäliin uusi momentti) Mietinnössä ehdotetaan, että pörssiyhtiössä ja -osuuskunnassa ja yhteisöissä, joiden osake on kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, poistetaan säännöksissä tarkoitettu velvollisuus laatia hallituksen selostus tilikauden jälkeisistä tapahtumista. Muidenkaan yhtiöiden osalta tätä ei ehdotuksen mukaan jatkossa tarvittaisi, jos säännöksissä tarkoitettuja tapahtumia ei ole ollut. Jos tällaisia tapahtumia on ollut, nykyiseen tapaan niistä on kerrottava selostuksessa.**

[x] Kannatan muutettuna

Perustelut

Kannatamme hallituksen selostuksen laatimisvelvollisuuden poistamista ehdotuksen mukaisissa tapauksissa.

Ehdotuksen mukaisessa OYLE 16:11.1 § 3 kohdassa, 17:11.1 § 3 kohdassa ja 17a:16.1 § 3 kohdassa sekä 20:11.1 § 3 kohdassa ja 21:11.1 § 3 kohdassa on ehdotettu osavuositarkastusta koskevan viittauksen korvaamista viittauksella arvopaperimarkkinalain (AML) 7:10 §:n mukaiseen puolivuositarkastukseen. Vastaavaa muutosta ei kuitenkaan ole ehdotettu OYL 5:21.2 § 4 kohtaan, jossa puhutaan edelleen osavuositarkastuksesta.

Pörssiyhtiöt ja yhtiöt, joiden osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä (kuten Nasdaq First North Growth Market Finland-markkinapaikka) kaupankäynnin kohteena olevat yhtiöt (jäljempänä "**Listayhtiöt**") voivat kuitenkin AML:n edellyttämän pakollisen puolivuositarkastuksen lisäksi julkaista osavuositarkastuksia tai johdon osavuotisia selvityksiä kuluvan tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta. AML 19:3 § mukaan AML 7:11 §:n puolivuositarkastuksen sisältöä ja rakennetta koskevia vaatimuksia sovelletaan myös julkistettaviin osavuositarkastuksiin. Osavuotisia selvityksiä laaditaan kuitenkin tavanomaisesti suppeampia kuin IAS 34-standardin mukaisessa laajuudessa laadittavat puolivuositarkastukset.

Lisäksi tiettyjen yhtiöiden (jotka eivät välttämättä ole Listayhtiöitä) muita arvopapereita kuin osakkeita (kuten velkakirjoja) on kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Kyseiset yhtiöt julkistavat kuitenkin arvopaperimarkkinalain edellyttämiä puolivuositarkastuksia arvopaperimarkkinalain sekä säännellyn markkinan ja monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen edellyttämällä tavalla, ja voivat lisäksi julkaista pörssitiedotteilla tai yhtiötiedotteilla vapaaehtoisia AML 7:11 §:n vaatimusten mukaisia osavuositarkastuksia tai suppeampia johdon osavuotisia selvityksiä tilikauden ensimmäiseltä kolmelta ja yhdeksältä kuukaudelta. Lisäksi ne ovat velvollisia julkistamaan muita säänneltyjä tietoja AML:n, EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (asetus (EU) N:o 596/2014, muutoksineen, "**MAR**") sekä säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Tätä kautta myös kyseisten yhtiöiden taloudellisesta asemasta sekä muista olennaisista tapahtumista on osakkeenomistajien ja sijoittajien saatavilla oikea-aikaista, luotettavaa, täsmällistä ja ajantasaista informaatiota. Tällaisten tietojen

toistaminen hallituksen selostuksessa aiheuttaa turhaa päällekkäisyyttä ja ylimääräisiä hallinnollisia kustannuksia.

Vaikka velvollisuus hallituksen selostuksen laatimiseen poistettaisiin ehdotuksen mukaisesti Listayhtiöiltä, jättää nykyinen OYL 5:21.2 § 4 kohta epäselväksi, kattaisiko muilta julkisilta osakeyhtiöiltä kuin velvollisuudesta vapautetuilta Listayhtiöiltä edellytettävä hallituksen selostus vain AML 7:10 § mukaisen puolivuositarkastuksen jälkeiset tapahtumat, vaikka yhtiö olisi julkaissut osavuositarkastuksen tai johdon osavuotisen selvityksen. Olisi johdonmukaista, että vähintäänkin osavuositarkastukset, jotka on laadittu puolivuositarkastuksilta edellytettävien AML 7:11 §:n vaatimusten mukaisesti, olisivat samassa asemassa kuin puolivuositarkastukset.

- 10. (OYLE 7:7 § sekä OKLE 7:15 §) Mietinnössä ehdotetaan, että erityinen tarkastus voidaan määrätä yhtiön tai osuuskunnan itsensä lisäksi myös sen yhteen tai useampaan tytäryhteisöön.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

- 11. (OYLE 7:8 a § ja 25:2 § sekä OKLE 7:16 a § ja 27:2 §) Mietinnössä ehdotetaan osakeyhtiö- ja osuuskuntalaissa nimenomaisesti säädettäväksi yhteisön johdon myötävaikutusvelvollisuudesta erityistä tarkastajaa kohtaan. Mietinnössä ehdotetaan myös, että tämän velvollisuuden rikkominen tulisi rangaistavaksi rikosoikeudellisena osakeyhtiö- tai osuuskuntarikkomuksena.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettuja muutoksia.

- 12. (OYLE 9:2.2, 10:2.2 ja 11:2.2 § sekä OKLE 9:3.2, 10:2.2 ja 11:2.2 §) Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi osakeyhtiölain ja osuuskuntalain osake- ja osuusantivaltuutusta koskevaa olettamassäänöstä siten, että uusi valtuutus ei kumoa vanhaa. Vastaavalla tavalla myöskään optio- ja muiden erityisten oikeuksien antamista tai rahastokorotusta koskeva uusi valtuutus ei jatkossa kumoaisi vanhaa.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettuja muutoksia. Muutokset vähentävät riskiä tahattomasta tai virheellisestä valtuutusten kumoamisesta yhtiöiden käytännön toiminnassa.

- 13. (OYLE 9:20 § sekä OKLE 9:21 §) Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi sääntelyä siten, että siinä täsmennetään, miten osake- tai osuusantivaltuutuksen nojalla annettavien osakkeiden tai osuuksien enimmäismäärä lasketaan, kun yhteisö päättää valtuutukseen perustuen maksuttomasta annista itselleen. Säännöksen mukaan**

tällainen anti ei vähentäisi valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden tai osuuksien enimmäismäärää, jollei valtuutuksessa nimenomaisesti määrätä toisin.

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettuja muutoksia. Vaikka kyseistä kantaa on jo aiemmin puollettu oikeuskirjallisuudessa, on asiantilaa syytä selkeyttää lain tasolla. Ehdotus helpottaa yhdessä julkisen osakeyhtiön omia osakkeita koskevan määrällisen rajoituksen (OYL 15:11.1) purkamisen kanssa yhtiön omien osakkeiden käyttöä erityisesti listayhtiöiden osalta yritysjärjestelyissä ja muissa tilanteissa, joissa viive osakkeiden toimituksessa on tarpeen minimoida.

- 14. (OYLE 10:1, 10:3.1 § 6 kohta ja 10:7.1 § sekä OKLE 10:1, 10:3.1 § 6 kohta ja 10:7.1 §) Mietinnössä ehdotetaan, että sallitaan vastikkeetta tapahtuva osakkeiden ja osuuksien merkintä optio-oikeuksien tai muiden erityisten oikeuksien nojalla. Tällaisten antamiselta edellytetään erityisen painavaa taloudellista syytä.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

- 15. (OYLE 10:3.1 § 5 kohta sekä OKLE 10:3.1 § 5 kohta) Mietinnössä ehdotetaan joustavoitettavaksi merkintähinnan määrittämistä nykyisestä. Optio- tai muiden erityisten oikeuksien antamista koskevassa päätöksessä voitaisiin mainita osakkeiden ja osuuksien merkintahintojen sijasta vaihtoehtoisesti niiden laskemisessa käytettävät perusteet. Merkintähinnan laskemisessa käytettävänä perusteena voisi olla esimerkiksi osakkeen ja osuuden tietyllä tapaa määräytyvä käypä arvo, tuottoarvo tai vastaava muu ennakoitava arvonmääritystapa.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

- 16. (OYLE 11:3.1 § sekä OKLE 11:3.1 §) Mietinnössä ehdotetaan selkeytettäväksi osake- ja osuuspääomasijoituksen hyväksymistä siten, että asiasta voitaisiin päättää myös yhtiökokouksessa tai osuuskunnan kokouksessa. Yhtiökokouksen tai osuuskunnan kokouksen toimivalta olisi hallitukseen nähden rinnakkainen.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta. Muutos ei välttämättä johda käytännössä merkittäviin muutoksiin yhtiöiden toiminnassa, mutta selkeyttää toimivallan jakoa hallituksen sekä yhtiökokouksen ja osuuskunnan kokouksen tai edustajiston välillä.

17. **(OYLE 15:9.3 § sekä OKLE 19:9.3 §) Mietinnössä ehdotetaan määräosan arvioinnin ajankohtaa aikaistettavaksi siten, että säännöksissä tarkoitettua yhdistettävien (lunastettavien) pörssiyhtiön osakkeiden tai pörssiosuuskunnan osuuksien ja osakkeiden enimmäismäärää arvioitaisiin jatkossa sellaisen osakasluettelon tai jäsen- ja omistajaluettelon perusteella, joka saisi olla laadittu aikaisintaan kaksi arkipäivää ennen yhdistämistä käsittelevän yhtiökokouksen tai osuuskunnan kokouksen koollekutsumista.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

18. **(OYLE 15:10.3 § sekä OKLE 19:10.3 §) Mietinnössä ehdotetaan sääntelyä muutettavaksi siten, että yhtiöjärjestyksessä tai osuuskunnan säännöissä voidaan määrätä, että yhtiön tai osuuskunnan lisäksi jatkossa myös muulla osapuolella on oikeus hankkia tai lunastaa yhteisön osakkeita tai osuuksia.**

[x] Kannatan muutettuna

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta ja yhtiöiden toimintamahdollisuuksien monipuolistamista tältä osin. Ymmärrämme, että kyse olisi ilmeisesti ainoastaan osakkeenomistajan tai muun tahon oikeudesta hankkia tai lunastaa yhtiön osakkeita – ei velvollisuudesta. Asia on kuitenkin jossain määrin epäselvästi ilmaistu ehdotetussa uudessa momentissa, jossa nimenomaisesti viitataan esimerkiksi OYL:n kohdalla 1 momentin 2-kohtaan, jossa puolestaan edellytetään määräämään, onko kyse oikeudesta vai velvollisuudesta. Asia olisi tältä osin perusteltua selkeyttää lakitekstissä.

19. **(OYLE 15:11 ja 15:12.2 §) Mietinnössä ehdotetaan poistettavaksi julkisten osakeyhtiöiden omien osakkeiden määrää koskevat perusteettomat määrälliset rajoitukset. Ehdotukset eivät liity osuuskuntia koskevaan kansalliseen sääntelyyn.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta. Pidämme muutosta erittäin aiheellisena yhtiön omien osakkeiden käytön helpottamiseksi myös julkisten osakeyhtiöiden osalta yritysjärjestelyissä ja muissa tilanteissa, joissa rekisteröityjen ja tilanteesta riippuen myös listattujen osakkeiden välitöntä toimitusta merkitsijälle pidetään tarpeellisena.

20. **(OYLE 8:9.2 § sekä OKLE 8:9.2 §) Mietinnössä ehdotetaan erityisen konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuuden kumoamista. Jatkossa konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus tulisi yksinomaan kirjanpitolaista.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta. Nähdäksemme muutos ehdotusten tavoitteiden mukaisesti vähentää yhtiöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja työmäärää ja vähentää niille aiheutuvia kustannuksia.

- 21. (OYLE 13:8 § sekä OKLE 16:9 §) Mietinnössä ehdotetaan selkeytettäväksi varojenjakoa koskevien säännösten soveltamista vähäisiin yleishyödyllisiin tai rinnastettaviin lahjoihin. Nykyistä käytäntöä vastaavalla tavalla erityistä tulee varmistaa yhteisön maksukyvyyn säilyttäminen.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta ja se vastaa käsityksemme mukaan voimassa olevaa lakia.

- 22. (OYLE 13:10.1 § sekä OKLE 16:11.1 §) Mietinnössä ehdotetaan rajattavaksi omien osakkeiden ja osuuksien hankinnan erityinen rahoituskielto siten, että se koskee jatkossa vain julkisia osakeyhtiöitä ja pörssiosuuskuntia.**

[x] Kannatan muutettuna

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

Esitämme lisäksi jatkovalmistelussa harkittavaksi direktiivin (EU) 2017/1132 (muutoksineen "**Kodifioitu Yhtiödirektiivi**") 64 artiklan mukaisen poikkeuksen käyttöönottoa esimerkiksi Vahteran, Airaksisen ja Oikarisen asiantuntija-artikkelissa (Vahtera, Veikko – Airaksinen, Manne – Oikarinen, Matias: Työryhmämietintö osakeyhtiö- ja osuuskuntalain tarkistamiseksi valmistunut – Ehdotusten suhde asetettuihin tavoitteisiin nähden ja jatkovalmistelun tarve, Asiantuntija-artikkeli, julkaistu Edilexissä 9.10.2025) kuvatulla tavalla.

Esitämme edelleen harkittavaksi, että OYL 13:10.2 mukaista työntekijöiden käsitettä selvennettäisiin siten, että se kattaisi selkeästi myös muut palvelussuhteet kuin yhtiöön puhtaassa työsuhteessa olevat henkilöt, kuten yhtiön toimitusjohtajan.

- 23. (OYLE 14:2.2 § sekä OKLE 18:2.2 §) Mietinnössä ehdotetaan täsmennettäväksi säännöstä varojenjaosta, joka liittyy tappion kattamiseksi tehdyn osake- tai osuuspääoman alentamisen jälkeiseen aikaan, nykyistä yhtiökäytäntöä vastaavalla tavalla. Ehdotettu lisäys koskisi menettelyä, jossa aikaisintaan alentamishakemuksen yhteydessä haetaan vapaaehtoisesti myös velkojiensuojamenettelyn aloittamista. Varoja voitaisiin jakaa yhdellä loppuun saatetulla kuulusmenettelyllä, ennen kuin varojenjakokiellon kolmen vuoden karenssiaika on päättynyt.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

24. **(OYLE 14:4, 16:6-7, 17:6-7 ja 17a:11-12 § sekä OKLE 18:4, 20:6-7, 21:6-7 ja 22:7 §)** Mietinnössä ehdotetaan lyhennettäväksi velkojensuojamenettelyyn liittyvien kuulutusten vähimmäismääräaika kolmesta kuukaudesta kahteen kuukauteen sekä tunnetuille velkojille annettavien kirjallisten ilmoitusten vähimmäismääräaika kuukaudesta kolmeen viikkoon.

[x] Kannatan muutettuna

Perustelut

Kannatamme ehdotettuja muutoksia velkojensuojamenettelyyn liittyvien kuulutusten sekä tunnetuille velkojille annettavien kirjallisten ilmoitusten vähimmäismääräajan lyhentämisestä.

Nähdäksemme kyseisiä vähimmäismääräaikoja olisi kuitenkin mahdollista lyhentää vielä enemmän. Esimerkiksi Tanskassa sulautumisessa, jakautumisessa ja kotipaikan siirrossa järjestely voidaan panna täytäntöön neljän viikon sisällä järjestelyä koskevan suunnitelman rekisteröinnistä.

Mietinnössä esitetyn mukaisesti sähköisen tiedonvälityksen myötä niin kuulutusten kuin velkojille toimitettavien ilmoitusten välittämiseen kuluva aika on lyhentynyt, mikä voidaan ottaa huomioon määräajoista säädettäessä. Näin ollen pitäisimme perusteltuna kuulutusten määräajan lyhentämistä yhteen kuukauteen kahden kuukauden sijasta. Lyhyempi kuulutus aika sujuvoittaisi yritysjärjestelyiden toteuttamista vaarantamatta kuitenkaan olennaisesti velkojen oikeuksien turvaamista. Kuukauden määräaika tarjoaa velkojalle objektiivisesti riittävän ajan perehtyä kulloiseenkin hakemukseen liittyviin asiakirjoihin ja velallisenä olevan yhtiön taloudelliseen tilanteeseen.

Lisäksi esitämme jatkovalmistelussa arvioitavaksi luopumista kokonaan erillisistä tunnetuille velkojille toimitettavista kirjallisista ilmoituksista, tai ilmoitusajan lyhentämistä nykyisestä. Käsittääksemme esimerkiksi Tanskassa tai Norjassa ei edellytetä lakisääteistä kirjallista ilmoitusta tunnetuille velkojille.

Edellä mainitun mukaisesti velkojilla on mahdollisuus saada tieto yritysjärjestelyistä PRH:n tietojärjestelmän tai Virallisen lehden kautta, tai turvaamalla oikeutensa sopimusperusteisilla kovenanteilla. Tunnettujen velkojen selvittäminen ja kirjallisten ilmoitusten lähettäminen postitse kullekin velkojalle aiheuttaa yritysjärjestelyjä toteuttaville yhtiöille huomattavan hallinnollisen taakan. Lisäksi käytännössä on ollut ollut epäselvyyttä siitä, ketä pidetään sellaisena velkojana OYL:n velkojensuojasäännöksiä sovellettaessa, joille kirjallinen ilmoitus olisi lähetettävä (ks. esim. (Airaksinen, Manne – Pulkkinen, Pekka – Rasinaho, Vesa: Osakeyhtiölaki I – II, IV Osa Yhtiön varojen jakaminen, 14 luku Osakepääoman alentaminen, Muut varojen jakamista koskevat säännökset, 3 § Jatkuvapäivitteinen. Sähköinen kirja. Alma Talent).

Mikäli velvollisuus kirjallisten ilmoitusten toimittamiseen säilytetään, olisi tunnetun velkojan käsitettä syytä harkita selvennettäväksi säädöstekstissä tai säädösten perusteluissa.

Mikäli velvollisuus kirjallisten ilmoitusten toimittamiseen säilytetään mutta velkojainkuulutuksen määräaika lyhennetään tässä esitetyllä tavoin, voitaisiin mahdollisista osakkeenomistajien taikka optionhaltijoiden lunastusvaatimuksista ilmoittamista varten tarvittaessa määrätä siitä, että rekisteriviranomaisen on jatkettava alkuperäistä yhden kuukauden kuulutus aikaa ja asetettava uusi määräpäivä, ja että

yhtiön olisi lähetettävä velkojille täydennys jo aiemmin toimitettuun ilmoitukseen lunastusvaatimusten osalta. Tätä koskeva ehdotus sisältyy esimerkiksi Vahteran, Airaksisen ja Oikarisen asiantuntija-artikkeliin (Vahtera, Veikko – Airaksinen, Manne – Oikarinen, Matias: Työryhmämietintö osakeyhtiö- ja osuuskuntalain tarkistamiseksi valmistunut – Ehdotusten suhde asetettuihin tavoitteisiin nähden ja jatkovalmistelun tarve, Asiantuntija-artikkeli, julkaistu Edilexissä 9.10.2025).

- 25. (OYLE 16:4.2 ja 17:4.2 § sekä OKLE 20:4.2 ja 21:4.2 §) Mietinnössä ehdotetaan nykyistä käytäntöä vastaavalla tavalla, että jatkossa osakeyhtiö- tai osuuskuntalaissa ei edellytetä tilintarkastajan lausunnon antamista kombinaatiosulautumisessa tai jakautumisessa perustettavalle yhteisölle.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotuksen mukaista selvennystä lain tasolla, joka vastaa jo aiempaa soveltamiskäytäntöä.

Nähdäksemme säännösten perusteluissa olisi kuitenkin suotavaa ottaa tarkemmin kantaa OYL 16:4.2 §:n ja 17:4.2 §:n suhteesta OYL 16:23.1 §:ään ja 17:22.1 §:ään. Jälkimmäisten osalta todetaan, että suomalaisesta osakeyhtiöstä annettavaan riippumattoman asiantuntijan lausuntoon sovelletaan 4 §:n säännöksiä tilintarkastajan lausunnosta. Ilmeisesti tämä koskee ainakin lausunnon sisältöä, mutta jonkinasteista epäselvyyttä on ilmennyt siinä, voidaanko lausunto OYL:n mukaan myös rajat ylittävissä tilanteissa rajoittaa lausuntoon vastaanottavan yhtiön velkojen maksun vaarantumisesta tai jättää laatimatta kokonaan OYL 16:4.2 §:n ja 17:4.2 §:n mukaisissa tilanteissa. Näin ilmeisesti OYL 16:23.1 §:n ja 17:22.1 §:n viittauksia OYL 16:4 §:n ja 17:4 §:n vaatimuksiin on tulkittava. Epäselvyyttä aiheuttaa kuitenkin se, että OYL 16:24.1 §:n ja OYL 17:23.1 §:n mukaan järjestelyä koskevan suunnitelmaa koskevaan rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä sulautumisen osalta OYL 16:23 §:ssä ja jakautumisen osalta OYL 17:22 §:ssä tarkoitettu lausunto. Ilmeisesti tätä olisi tulkittava samoin kuin aiemmin on tulkittu OYL 16:5 §:ää ja OYL 17:5 §:ää, eli lausuntoa ei tarvitse liittää ilmoitukseen, jos se voidaan jättää laatimatta. Kun joka tapauksessa on tarkoitus selventää jo vakiintunutta tulkintaa OYL 16:4.2 §:b ja 17:4.2 §:n osalta, esitämme harkittavaksi, että edellä mainittuihin pykäliin tai niiden perusteluihin lisättäisiin selventävä maininta siitä, että lausuntoa ei tarvitse liittää, jos lausuntoa ei tarvitse ylipäänsä antaa.

Luonnollisesti toisen rajat ylittävään järjestelyyn osallistuvan muun kuin suomalaisen yhtiön kotipaikan sääntelystä voi seurata tämän osalta lisävaatimuksia.

- 26. (OYLE 16:15, 17:15 ja 17a:27 § sekä OKLE 20:16 ja 21:16 §) Mietinnössä ehdotetaan, että yritysjärjestelyihin liittyviä, velkojen vastustusta koskevia riita-asioita olisi mahdollista käsitellä yleisen tuomioistuimen sijaan vaihtoehtoisesti myös lakisääteisessä välimiesmenettelyssä. Ehdotuksissa on kiinnitetty huomiota myös velkojen oikeusturvan takeiden säilyttämiseen.**

[x] Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettuja muutoksia.

27. (OYLE 16:13, 16:24 a, 17:13, 17:23 a ja 17 a:18 § sekä OKLE 20:14 ja 21:14 §) Mietinnössä ehdotetaan osakeyhtiölain ja vastaavasti osuuskuntalain yritysjärjestelyjä koskevissa luvuissa tarkennettavaksi välimiesten valitsemista koskevan hakemuksen tekemistä Keskuskauppakamarin lunastuslautakunnalle. Hakemuksen tekemisen määräaika koskevana ehtona sinänsä voitaisiin säilyttää yksi kuukausi yhtiökokouksesta tai osuuskunnan kokouksesta. Kuitenkin itse lunastusasian vireilletulon ajankohta ratkaisi ehdotuksen seurauksena jatkossa osakeyhtiölain 18 luvun 4 §:n 2 momentissa ja vastaavasti osuuskuntalain 26 luvun 5 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti silloin, kun hakemus tai sen jäljennös annetaan tiedoksi vastapuolelle.

☒ Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettuja muutoksia.

28. (OYLE 18:5 §) Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi osakeyhtiöiden vähemmistöosakkeenomistajille haettavan uskotun miehen asemaa siten, että uskotulla miehellä olisi oikeus vaatia ennakkoa tai vakuutta hänelle tulevasta korvauksesta. Ehdotukset eivät liity osuuskuntiin.

☒ Ei kantaa

Perustelut

-

29. (OYLE 20:19 a § sekä OKLE 23:19 a §) Mietinnössä ehdotetaan, että yksityisen osakeyhtiön ja osuuskunnan toiminta voitaisiin jatkossa päättää yhteisön rekisteristä poistamista koskevan hakemuksen ja rekisterimerkinnän perusteella edellyttäen, että kaikki velat maksetaan ja kaikkien jäljellä olevien varojen jakamista koskeva päätös on tehty. Jos osake- tai osuuspääomaa tai muuta sidottua omaa pääomaa jaetaan ilman laissa säädettyä velkojien suojaamenettelyä, varoja saaneet ovat kuitenkin vastuussa yhteisön veloista saamansa sidotun oman pääoman määrällä.

☒ Ei kantaa

Perustelut

-

30. (OYLE 20:23.1 § sekä OKLE 23:23.1 §) Mietinnössä ehdotetaan selkeytettäväksi sääntelyä viittaamalla oman pääoman menettämiseen nykyisen osake- tai osuuspääoman menettämisen sijaan. Rekisteri-ilmoituksen tekemisen ajankohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi säätämällä kohtuullisesta kahden kuukauden enimmäismääräajasta. Rekisterimerkinnän poistamista koskevassa säännöksessä edellytettäisiin, ettei yhteisö omaa pääomaa ole negatiivinen.

☒ Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

31. **(OYLE 20:25.1 § sekä OKLE 23:25.1 §)** Mietinnössä ehdotetaan, että yhteisön konkurssiin luovuttamista koskeva päätös olisi mahdollista tehdä myös yhtiökokouksessa tai osuuskunnan kokouksessa. Yhtiökokous tai osuuskunnan kokous saisi päättää asiasta ainakin silloin, kun asia saatettaisiin sen ratkaistavaksi tai kun osakkeenomistajat tai jäsenet ovat asiasta yksimielisiä.

☒ Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

32. **(OYLE 22:8 § sekä OKLE 25:8 §)** Mietinnössä ehdotetaan lisättäväksi osakeyhtiölakiin ja osuuskuntalakiin kestävyysraportoinnin varmentajaa vastaan nostettavaa kannetta koskeva määräaika. Lisäksi mietinnössä ehdotetaan poistettavaksi tilintarkastajan ja yhteisön johdon vahingonkorvausvastuun vanhentumisaikojen vähäiset erot tilintarkastuskertomuksen osalta. Sama koskisi jatkossa myös kestävyysraportoinnin varmennuskertomusta.

☒ Ei kantaa

Perustelut

-

33. **(OYLE 24:5.3 § sekä OKLE 26:10.3 §)** Mietinnössä ehdotetaan uudella säännöksellä ratkaistavaksi tiedoksianto koskeva ongelma, joka koskee yhteisöä sen vuoksi, ettei yhdelläkään sen johdon jäsenellä ei ole asuinpaikkaa ETA-valtiossa eikä siihen ole saatu poikkeuslupaa. Ehdotuksessa säädettäisiin, että jos yhteisöllä ei ole osakeyhtiölain tai osuuskuntalain asuinpaikkasäännösten mukaista hallitusta tai muuta edustajaa, tiedoksianto yhteisölle toimitettaisiin osakeyhtiölain 24 luvun 5 §:n 2 momentin mukaisesti tai osuuskuntalain 26 luvun 10 §:n 2 momentin mukaisesti sijaistiedoksiantona.

☒ Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Kannatamme ehdotettua muutosta.

34. **(OKLE 3:1 a §)** Mietinnössä ehdotetaan otettavaksi osuuskuntalain 3 lukuun uusi pykälä yhteisestä jäsenyydestä ja siihen liittyvien oikeuksien käyttämisestä. Yhteisen jäsenyyden voisivat muodostaa useat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt yhdessä. Lisäksi ehdotetaan, että yhteiseen jäsenyyteen liittyviä oikeuksia voitaisiin käyttää vain yhteisen edustajan kautta. Ehdotus vastaisi pääosin nykyistä osuuskuntakäytäntöä.

☒ Ei kantaa

Perustelut

-
35. **(OKLE 5:41.4 §)** Mietinnössä ehdotetaan selkeytettäväksi osuuskuntalain 5 luvussa jäsenten sekä osuuden ja osakkeen omistajien asemaa siten, että laintasoisista säännöksistä ilmenee, ettei näillä ole ääni- tai kannatusoikeutta edustajiston kokouksessa käsiteltävissä asioissa. Päätöksentekovalta kuuluu edustajiston jäsenille. Sen sijaan jäsenellä tai osuuden tai osakkeen omistajalla olisi jatkossa oikeus vaatia oikeutensa palautusta. Laissa täsmennettäisiin näiltä osin myös palautusmenettelyä koskevia vaatimuksia.

[x] Ei kantaa

Perustelut

-

36. **(OKLE 9:14 a §)** Mietinnössä ehdotetaan otettavaksi osuuskuntalain 9 lukuun ehdotetaan säännös eronneen jäsenen velvollisuudesta maksaa maksamatonta osuuden merkintähintaa tietyissä osuuskunnan maksukyvyttömyyteen liittyvissä tilanteissa. Säännös vastaisi pääasialliselta sisällöltään kumotun osuuskuntalain (1488/2001) 9 luvun 9 §:ää.

[x] Ei kantaa

Perustelut

-

37. **Pidättekö työryhmän mietinnön liitteenä olevassa muistiossa tarkasteltua kaupparekisteriliitteiden kielivaatimusten keventämistä perusteltuna?**

Pidämme kannatettavana, että kaupparekisteriliitteiden (kuten hallituksen ja yhtiökokouksen pöytäkirjojen) kielivaatimuksia kevennettäisiin siten että lakiin kirjattaisiin nimenomainen vapautus vaatimuksesta toimittaa asiakirjoja suomeksi tai ruotsiksi siten, että kaupparekisteriliitteitä voitaisiin toimittaa esimerkiksi vain englanninkielisinä.

Useissa yhtiöissä pöytäkirjoja sekä muita yhtiöoikeudellisia asiakirjoja laaditaan ensisijaisesti englanniksi, koska hallituksen jäsenet ja/tai osakkeenomistajat eivät ole suomen- tai ruotsinkielisiä. Tällaisissa yhtiöissä suomen- tai ruotsinkielisten käännösten laatiminen ei käytännössä tuo yhtiölle lisäarvoa, vaan aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia ja hallinnollista taakkaa pelkästään rekisterivaatimusten vuoksi.

Työryhmän ehdotuksen mukaan rekisteriviranomainen voisi rekisteröinnin ehtona perustellusta syystä vaatia yhtiön toimittamaan liiteasiakirjan omalla kustannuksellaan kansalliskielisenä. Käytännössä tämä siis tarkoittaisi sitä, etteivät yhtiöt voi olla varmoja siitä, tullaanko ilmoitus rekisteröimään normaalien käsittelyaikojen puitteissa, ellei ole etukäteistä varmuutta siitä, minkä rekisteriviranomainen katsoo "perustelluksi syyksi". Tällainen epävarmuus voisi johtaa siihen, että mahdollisuutta pelkästään englanninkielisten liiteasiakirjojen toimittamiseen ei käytännössä hyödynnettäisi kaikissa niissä tilanteissa, joissa se olisi mahdollista, koska yhtiöt pyrkisivät suunnitellussa aikataulussa tapahtuvan rekisteröinnin varmistamiseksi laatimaan suomen- tai ruotsinkieliset käännökset vapaaehtoisesti. Oletettavasti näin tapahtuisi

esimerkiksi listattujen yhtiöiden osalta, sikäli kuin rekisteritiedoissa tapahtuvien muutosten rekisteröinti ja rekisteritietojen ajantasaisuus on erityisen tärkeää, kuten osakeanneissa, joissa rekisteröintiaikataulut on sovittava yhteen pörssin tai First Northin sääntöjen ja arvo-osuusjärjestelmää koskevien menettelyjen kanssa.

Mikäli englanninkieliset liiteasiakirjat sallittaisiin sillä ehdolla, että rekisteriviranomainen voi rekisteröinnin ehtona edellyttää kansalliskielisen käännöksen toimittamista, olisi suotavaa, että rekisteriviranomainen julkaisisi etukäteen tarkempaa ohjeistusta siitä, missä tilanteissa se tulisi pyytämään kansalliskielistä käännöstä.

38. Muita säännösehdotuksia koskevat huomionne.

Näkemyksemme mukaan ehdotettu täsmennys OYL:n 3 luvun 15 §:ään koskien osakkeen antamispäivän ajankohtaa on kannatettava ja johdonmukainen voimassa olevan lain kanssa.

Pidämme kannatettavana myös tarkennusta OYL:n 5 luvun 21 §:n 2 momentin 4 kohtaan siitä, että mainitaan tilinpäätöksen ja osavuositarkastuksen lisäksi myös toimintakertomus.

Näkemyksemme mukaan OYL:n 13 luvun 3 §:ään ehdotettu muutos on kannatettava ja vastaa käsityksemme mukaan voimassa olevaa lakia. Oikeudellisen epävarmuuden välttämiseksi ja yhtiökäytännön selkiyttämiseksi on perusteltua todeta nimenomaisesti lain tasolla, että varojenjakoon tarkoitettu tilinpäätös voidaan laatia muultakin ajanjaksolta kuin tilikaudelta. Samoin pidämme kannatettavana ja oikeustilaa selkeyttävänä ehdotusta määritellä jakokelpoisten varojen käsite suoraan lain tasolla (ehdotettu OYL 13 luvun 5 §).

39. Muut yksittäiset huomionne.

Ehdotamme jatkovalmistelussa arvioitavaksi OYL:n pörssiyhtiöitä ja/tai julkisia osakeyhtiöitä koskevien säännösten kokoamista kumottuun 4 lukuun.

Ehdotamme jatkovalmistelussa arvioitavaksi OYL 18:7.1 mukaisen korotetun lunastushinnan koron poistamista poistamalla momentista sanat "lisätyinä kolmella prosenttiyksiköllä". Vallitsevaan viitekorkoon lisätty käytännössä riskitön tuotto voi luoda jonkinasteisen kannustimen pidättäytyä esimerkiksi julkisen ostotarjouksen hyväksymisestä tai jopa pyrkiä pitkittämään lunastusmenettelyä. Korotettu korko on erityisen perusteeton vallitsevassa tilanteessa, jossa aiemmasta nollakorkoympäristöstä on siirrytty normaaliin, korkeampien viitekorkojen olosuhteisiin. Lakiin otettua kolmen prosentin lisäkorkoa on perusteltu hallituksen esityksessä 146/2022 varsin sattumanvaraisesti tuolloin rahoitusmarkkinoilla vallinneilla olosuhteilla, ja se on myös epäjohdonmukainen sulautumis- ja jakautumismenettelyissä lunastushinnalle maksettavaksi säädetyn koron (viitekorko) kanssa.

Ehdotamme lisäksi, että OYL 16:10.2 §:n, 17:10.2 §:n ja 17a:15.2 §:n mukainen velvollisuus lähettää kirjallinen yhtiökokouskutsu sekä ilmoitus lunastusoikeudesta sellaisille osakkeenomistajille ja lunastukseen oikeutettujen optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien haltijoille, joiden osoite on yhtiön tiedossa poistetaan pörssiyhtiöiltä ja sellaisilta yhtiöiltä, joiden arvopaperi on kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.

Listayhtiöillä on usein hyvin laaja omistajapohja, johon voi kuulua jopa kymmeniä tuhansia osakkeenomistajia. Kirjallisen kutsun tai ilmoituksen lähettäminen näin suurelle joukolle vaatii listayhtiöiltä huomattavasti työtä ja usein merkittäviä kustannuksia sen johdosta, että laajasti omistetuissa yhtiöissä on käytännössä käytettävä ulkopuolista tulostus- ja postituspalvelujen tarjoajaa ilmoitusten lähettämisessä. Kirjallisten ilmoitusten lähettäminen ei nähdäksemme tuo merkittävää lisäarvoa osakkeenomistajille tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien haltijoille yhtiöissä, jotka ovat velvollisia julkistamaan yritysjärjestelyjä koskevia tietoja ja niihin liittyviä yhtiökokoukskutsuja arvopaperimarkkinaoikeudellisen tiedonantovelvollisuutensa nojalla.

Arvopaperimarkkinaoikeudelliset tiedonantovelvollisuudet on huomioitu jo nykytilanteessa osakeyhtiölain säännöksissä. Esimerkiksi OYL 9:8.2–3 mukaan osakkeenomistajille ei tarvitse tehdä ilmoitusta merkintäoikeudesta tai pitää tiettyjä tietoja osakkeenomistajien saatavilla, jos vastaavat tiedot julkaistaan arvopaperimarkkinalain 3 luvussa tarkoitetulla tavalla (käytännössä julkaisemalla arvopaperimarkkinalain 3 luvun mukainen esite tai perustietoasiakirja). Vastaavia arvopaperimarkkinalain mukaisia tiedonantovelvollisuuksia huomioivia säännöksiä ovat muun muassa OYL 5:22.2 §, OYL 15:8 §, OYL 16:11.1 §:n kohta 3, OYL 17:11.1 §:n kohta 3, OYL 17a:16 §:n kohta 3. Näin ollen olisi johdonmukaista ja nykyisen OYL:n systematiikan mukaista poistaa arvopaperimarkkinalain kanssa päällekkäiset OYL:n tiedonantovelvollisuudet.

Muiden kuin listayhtiöiden osalta ehdotamme, että edellä tarkoitettu kutsu ja ilmoitus voitaisiin toimittaa siten kuin yhtiöjärjestyksessä yhtiökokoukskutsusta määrätään.

Kannatamme mietinnön sivuilla 82–83 esitettyä ajatusta jatkoselvityksestä sen osalta, että mahdollistettaisiin osakeanti ja osakkeiden toimitus sijoittajan kannalta suoritusta vastaan vastaavin ehdoin kuin osakekaupassa siten, että osakkeet voitaisiin luoda ja antaa maksua vastaan samanaikaisesti. Nykytilanteessa esimerkiksi listautumisantien yhteydessä osakeyhtiölain maksukontrollisäännökset ovat käytännössä voineet edellyttää sitä, että listautumisannin järjestäjänä toimiva investointipankki maksaa ensin osakkeiden merkintähinnan ulkomaalaisten institutionaalisten sijoittajien puolesta, jotta listautumisannissa annettavat uudet osakkeet on mahdollista rekisteröidä, ja kerää sitten merkintähinnat kyseisiltä sijoittajilta. Tätä kautta on mahdollistettu kansainvälisessä käytännössä yleinen osakkeiden toimittaminen osakeannissa maksua vastaan (*delivery versus payment*), jota kansainväliset institutionaaliset sijoittajat käytännössä edellyttävät. Yhtenä vaihtoehtona voisi nähdäksemme olla työryhmän esittämä malli, jossa osakkeet voitaisiin laskea liikkeeseen ennen maksua siten, että osakkeista maksettu määrä saataisiin kirjata omaan pääomaan vasta maksun tapahduttua. Pörssiyhtiöiden lisäksi tulisi harkita tämän mahdollisuuden laajentamista myös yhtiöille, joiden osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä sekä yhtiöille, jotka osakeannin yhteydessä ovat tehneet hakemuksen osakkeiden ottamiseksi kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Tämän muutoksen tarpeellisuutta saattavat kuitenkin vähentää mietinnössä jo ehdotetut muutokset, jotka mahdollistaisivat joustavammin osakkeiden antamisen yhtiölle itselleen ilman määrällisiä rajoituksia, ja luovuttamisen edelleen merkitsijöille ilman, että osakeantivaltuutusta katsottaisiin käytetyn kahteen kertaan.

Pidämme yleisesti perusteltuna tasetestin säilyttämistä varojenjaon pakollisena edellytyksenä sen selkeyden ja ymmärrettävyyden vuoksi. Nykytilanteessa lisähaasteita kesken tilikauden suunnitelluissa varojenjakotilanteissa aiheuttaa kuitenkin se, että

tämä edellyttää käytännössä tilintarkastetun välitilinpäätöksen laatimista, jotta tasetestin osalta voitaisiin huomioida mahdollisesti tilikauden jälkeen tapahtunut jakokelpoisten varojen lisääntyminen. Esitämme jatkovalmistelussa selvitettäväksi jonkinlaista kevyempää menettelyä esimerkiksi siten, että täyden välitilinpäätöksen laatimisen sijaan olisi mahdollista päättää varojenjaosta tilikauden jälkeen lisääntyneet jakokelpoiset varat huomioon ottaen esimerkiksi siten, että varojenjaon perusteeksi riittäisi aiemmin vahvistettu tilinpäätös sekä tilintarkastajan lausunto jakokelpoisten varojen lisääntymisestä ja riittävydestä, tai siten, että jakokelpoisten varojen määrässä voitaisiin huomioida yhtiöön tilikauden aikana sijoitettu vapaa oma pääoma kuten tilikauden aikana SVOP-rahastoon kirjatut osakkeiden merkintähinnat tai vastikkeettomat SVOP-sijoitukset.

Helsingissä lokakuun 20. päivänä 2025

Roschier Asianajotoimisto Oy

Seppo Kymäläinen

Asianajaja, osakas